

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1349/2016
06.04.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца Града Крагујевца, кога заступа Градски правобранилац, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Драган Дуца Лазаревић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2552/15 од 26.02.2016. године, у седници одржаној 06.04.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2552/15 од 26.02.2016. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2552/15 од 26.02.2016. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П 2521/14 од 10.02.2015. године, тако што је утврђено према туженом као уписаном кориснику на делу од 1200/45800 на кп. ... у површини од 4.58.00 ха означене као улица ... уписана у лн ... КО ..., насеље ... да наведени удео представља јавну својину Града Крагујевца што је тужени дужан да призна и дозволи тужиоцу упис наведеног права у катастру непокретности за Град Крагујевац. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка од 22.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пред Основним судом у Крагујевцу окончан је поступак у предмету П 5585/12 по тужби овде туженог против Града Крагујевца ради накнаде по основу фактичке експропријације и изузетог дела туженог у кп. ... КО ... – улица ... у површини од 4.58,00 ха тако што је правноснажном

пресудом од 23.05.2013. године усвојен тужбени захтев тужиоца и у том спору тужени "Путеви Србије" и Град Крагујевац обавезани да туженом на име накнаде за фактички експроприсано земљиште сразмерно идеалном уделу солидарно исплате 2.760.000,00 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате. По наведеној пресуди, обавезу је извршио тужени Предузеће ЈП "Путеви Србије". С обзиром да је удео за који је исплаћена накнада део градске улице, а на истом је у лн. бр. ... КО ... уписано право коришћења у корист туженог, тужилац је тражио да се према туженом утврди да је тужилац носилац права јавне својине са истим уделом наведене парцеле, са правом да се у јавним књигама изврши упис тужиоачевог права. Тужилац у катастру није уписан као једини држалац кп. ... КО ..., већ заједно са ЈП "Путеви Србије".

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев неоснован јер је по становишту овог суда на дан ступања на снагу Закона о јавној својини (08. октобар 2011. године) наведена парцела била у државној својини, па је по самом закону постала средство у јавној својини јединице локалне самоуправе. Како је тужени на овој парцели уписан као носилац права коришћења, а не као власник, то за промену облика својине из државне у јавну својину у корист града као јединице локалне самоуправе, тужени није пасивно легитимисан. Околност што је туженом исплаћена накнада по основу фактички изузетог земљишта које је ушло у састав новоформиране улице ..., представља само правни основ да се према туженом утврди да му је у смислу члана 12. Закона о експропријацији престало право коришћења и да се по том основу изврши брисање наведеног права у катастру непокретности.

Супротно овом становишту, другостепени суд је закључио да је тужбени захтев основан. По оцени овог суда, с обзиром да је у парници на основу правноснажне судске одлуке утврђена обавеза тужиоца да заједно са ЈП "Путеви Србије" исплати туженом накнаду за фактички експроприсано земљиште, сразмерно идеалном уделу у коме је тужени имао право коришћења, тужилац има правни интерес према туженом да утврди да тужилац има право јавне својине на истом уделу које је стекао по самом закону с тим што се тужени лишава права коришћења.

Становиште другостепеног суда је правилно, па нису основани ревизијски наводи туженог да је тај суд погрешно применио материјално право.

Законом о јавној својини ("Службени гласник РС" 72/11, 88/13 и 105/14) у члану 72. став 1. прописано је да непокретности, покретне ствари и друга средства која су на основу Закона о средствима у својини Републике Србије на дан ступања овог закона, постају средства јавне својине Републике Србије, ако овим законом није другачије одређено. Ставом 3. истог члана прописано је да се на средствима из става 1. овог члана које користе аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе успоставља право својине аутономне покрајине односно право јавне својине јединице локалне самоуправе, под условима и на начин прописан законом. Под средствима из члана 3. овог закона сматрају се и: улице, тргови, јавни паркови на којима право јавне својине стиче јединица локалне самоуправе на чијој су територији. По члану 76. став 1, став 2. и став 3. истог закона, право јавне својине аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе на непокретностима из члана 72. стиче се уписом права јавне својине у јавну књигу о непокретностима и правима на њима, с тим што надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе подноси надлежном

органу за упис права на непокретностима захтев за упис права јавне својине аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе на основу одредаба овог закона. Уз захтев из става 2. овог члана подноси се извод из јавне књиге у коју се уписују права на непокретностима или друга исправа којом се доказује право коришћења, односно својство корисника непокретности, као и потврда Републичке дирекције за имовину да су непокретности пријављене за јединствену евиденцију непокретности у државној својини сагласне закону. Чланом 80. истог закона прописано је да даном ступања на снагу овог закона на непокретностима из члана 72. ст. 4. и 5. се успостављају посебна својинска овлашћења аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, у складу са одредбама овог закона, тако да наведени правни субјекти могу предузимати све акте располагања непокретностима из става 1. овог члана осим отуђења непокретности из јавне својине без сагласности Владе, а о отуђењу непокретности из става 1. овог члана одлучује Влада на предлог који може поднети аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, тако да су акти отуђења непокретности из члана 72. ст. 4. и 5. овог закона супротно одредбама овог члана ништави. Одредбе ст. 1-4. овог члана примењиваће се до правноснажности решења о упису права јавне својине по захтеву из члана 76. став 2. овог закона.

Имајући у виду да је тужилац стекао право јавне својине на парцели која је из ранијег правног режима прешла у режим добра у општој употреби и као таква може бити предмет јавне својине, а према цитираним одредбама Закона о јавној својини не може бити предмет права коришћења од стране физичког лица, у овом случају туженог, и како се тужени још увек води у јавним књигама као корисник, тужени је, како то правилно закључује другостепени суд, пасивно легитимисан у овој парници.

Основ за утврђење постојања права својине тужиоца је исплаћена накнада у поступку експропријације. Тужилац не поседује исправу којом доказује своје право на спорном земљишту у смислу одредбе става 3. члана 76. која је неопходна да би се извршио упис права својине на име јединице локалне самоуправе – града, јер се у случају фактичке експропријације не доноси формално решење од стране надлежног управног органа о експропријацији, па је вођење ове парнице једини правни пут за такво утврђење. Исправу из цитиране законске одредбе представља (заменеује) ова пресуда.

Правилна је и одлука о трошковима поступка донета на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Предраг Трифуновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић